

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2017-0134
- Klageren:** XX på vegne af sønnen YY
8310 Århus
- Indklagede:** Midttrafik
CVRnummer: 29 94 31 76
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for ikke at have foretaget check ind straks efter indstigning i bussen. Han ville foretage check ind, når han havde stillet sine tasker fra sig
- Parternes krav:** Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Niels Martin Madsen
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak (2 stemmer)

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 21. december 2017 truffet følgende

FLERTALSAFGØRELSE:

Midttrafik er berettiget til at opretholde kravet om klagerens søns betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Klagerens søn skal betale beløbet til Midttrafik, som sender et girokort til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klagerens søn steg den 5. april 2017 på buslinje 18 i Aarhus mod Mejlbj ved stoppestedet Elstedvej/Hedekovvej. Ifølge bussens GPS ankom den til stoppestedet kl. 14:35:51, stoppede helt op kl. 14:36:08 og kørte med 28 km i timen kl. 14:36:24 men med registreret afgang "departure" kl. 14:36:33.

Fra bussens GPS:

Linje	Bussens farve	Dato	Stoppested	Tid	GPS koordinater	Hastighed
388		05-04-2017 14:35:39		13 sek.	10.22756	49 km/h
389		05-04-2017 14:35:51	Elstedvej/Hedekovvej (Arrive) (Stop 52)	21 sek.	56.24058, 10.2269	18 km/h
390		05-04-2017 14:36:08	Elstedvej/Hedekovvej	-8 sek.	56.24036, 10.226	29 km/h
391		05-04-2017 14:36:24	Elstedvej/Hedekovvej	3 sek.	56.24, 10.2254	0 km/h
392		05-04-2017 14:36:33	Elstedvej/Hedekovvej (Departure) (Stop 52)	14 sek.	56.23979, 10.22508	28 km/h
393		05-04-2017 14:36:39		32 sek.	56.23914, 10.22405	42 km/h
394		05-04-2017 14:36:55		-1 sek.	56.2387, 10.22288	46 km/h
395		05-04-2017 14:36:57	Elstedvej/Per Kjals Vej (Arrive) (Stop 53)	-1 sek.	56.23763, 10.22036	41 km/h
396		05-04-2017 14:37:13	Elstedvej/Per Kjals Vej	-2 sek.	56.23742, 10.22007	31 km/h
397		05-04-2017 14:37:29	Elstedvej/Per Kjals Vej	9 sek.	56.23714, 10.21959	0 km/h
398		05-04-2017 14:37:40	Elstedvej/Per Kjals Vej (Departure) (Stop 53)	20 sek.	56.2371, 10.2195	16 km/h
399		05-04-2017 14:37:46		39 sek.	56.23668, 10.21832	43 km/h
400		05-04-2017 14:38:02		50 sek.	56.23624, 10.21691	55 km/h
401		05-04-2017 14:38:18		50 sek.	56.2352, 10.2134	48 km/h
402		05-04-2017 14:38:35		50 sek.	56.23362, 10.21074	51 km/h
403		05-04-2017 14:38:39	Elstedvej/Høvej (Arrive) (Stop 54)	50 sek.	56.23273, 10.20916	13 km/h
404		05-04-2017 14:38:54	Elstedvej/Høvej (Departure) (Stop 54)	39 sek.	56.23288, 10.20897	23 km/h
405		05-04-2017		53 sek.	56.23414, 10.20752	54 km/h

Stoppestedsoversigt:

Billetkontrollører var allerede steget på bussen ved stoppestedet Fortegården kl. 14:20:44 og befandt sig i bussen, da klagerens søn steg om bord. Ifølge Midttrafik påbegyndte de deres kontrol af klagerens søns rejsehjemmel, da bussen ankom til det næste stoppested Elstedvej/Per Kjals Vej kl. 14:36:57 "Arrive". Bussen stoppede dog først helt op kl. 14:37:13, hvor kontrollørerne må være steget af bussen, idet kontrollen af bussen ifølge kontrollørens indtastninger er noteret som afsluttet kl. 14:37:15

Klagerens søn fremviste ved kontrollen sit rejsekort, som endnu ikke var checket ind, og blev herefter pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for manglende rejsehjemmel. Kontrolafgiften til klagerens søn er registreret hos Midttrafik kl. 14:38:00.

Fra kontrollørens registreringer:

Line *	18	18
Stop *	Fortegården	Fortegården
Direction *	Mejlby	Mejlby
Bus Number *	700	700
Deviation *	0	0
Number Of Passengers *	40	40
Number Of Cash Fees *	0	0
Number Of Giro Fees *	0	0
Number Of Services *	0	0
Ticket Machine Out Of Order *	☐	Nej
Started Date *	05-04-2017 14:20:44	5. april 2017 14:20:44
Ended Date *	05-04-2017 14:37:15	5. april 2017 14:37:15

Klageren anmodede den 19. april 2017 Midttrafik om at annullere kontrolafgiften og anførte til støtte herfor, at hendes søn havde haft mange tasker med, hvorfor han først ville sætte sine ting hos sine venner, så han kunne finde sit rejsekort frem, for derefter at foretage et check ind, men forinden var blevet mødt af kontrollører, som sagde, at det var for sent.

Midttrafik fastholdt den 21. april 2017 kontrolafgiften med henvisning til, at det er passagerens eget ansvar at være korrekt billetteret fra rejsens start, og at manglende check ind ikke er et særligt forhold, som medfører annullering af kontrolafgiften.

Klageren skrev derpå, at bussen havde været fuld, hvorfor sønnen ikke havde kunnet komme til at checke ind.

Det fremgår af kontrollørernes registrering, at der var 40 passagerer om bord på bussen, da de steg på.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Et flertal på 3 stemmer (Tine Vuust og Bjarne Lindberg Bak (2 stemmer) udtaler:

"Efter rejsereglerne for bybusser i Aarhus, kræves det, at en passager checker sit rejsekort ind uden unødigt ophold efter påstigning, og før pågældende finder en siddeplads.

Vi lægger til grund, at klagerens søn passerede en stander til check ind og gik ca. 4 meter frem i bussen, således som klageren har oplyst til Midttrafik, på vejen hen til at stille sine tasker hos vennerne. Selv om klagerens søn ikke fandt en siddeplads, men stillede taskerne og derefter ville lede efter sit rejsekort, finder vi, at klageren selv må bære risikoen for ikke at kunne forevise gyldig rejsehjemmel ved en eventuel kontrol.

Vi bemærker, at reglen om straksbillettering i bybusser i Aarhus indebærer, at det som udgangspunkt ikke er afgørende, hvor langt passageren er kørt med bussen, inden der kommer kontrol, men om passageren uden unødigt ophold checker ind ved en af de standere, som befinder sig ved samtlige døre.

Således som udskriften fra bussens GPS naturligt må læses, stod bussen stille kl. 14:36:08 ved det stoppested, hvor klagerens søn steg om bord. Bussen satte i bevægelse efter 16 sekunder og ankom til det næste stoppested efter omtrent yderligere 33 sekunder, hvor vi lægger til grund, at kontrollen fandt sted.

Klagerens søn havde ikke sit rejsekort fremme og checkede ikke ind, straks han steg på bussen, hvilket i relation til Midttrafiks rejsebestemmelser – og i overensstemmelse med rejsekort rejseregler - betragtes som en omgåelse af kravet om at kunne forevise gyldig billet.

Kontrolafgiften til klagerens søn blev herefter pålagt med rette.

Pligten til at betale kontrolafgift er ikke betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for rejsen, og da dette er et område med mulighed for omgåelse af reglerne om at kunne forevise gyldig rejsehjemmel, er det ankenævnets opfattelse, at ikke har foreligget sådanne særlig omstændigheder, at klagerens søn skal fritages for kontrolafgiften."

Et mindretal på 2 stemmer (Torben Steenberg og Niels Martin Madsen) udtaler:

"Efter vores opfattelse må der levnes passagerer et vist tidsrum til at få rejsehjemmelsen i orden, når man har bagage med sig, som skal stilles. I den konkrete sag udstedes kontrolafgiften 33 sekunder efter, at bussen har forladt stoppestedet, hvilket efter vores opfattelse er for kort tid, og Midttrafik burde ikke have udstedt en kontrolafgift til klagerens søn."

Der afsiges kendelse efter flertallets votum.

RETSGRUNDLAG:

Fra lov om trafikkselskaber: "§ 29. Et trafikkselskab kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billet eller kort).

Stk. 2. Et trafikselvskab kan forlange, at en passager, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel (billet eller kort), skal forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.
Stk. 3. Kontrolafgifter og ekspeditionsgebyrer efter stk. 1 inddrives efter lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Restanceinndrivelsesmyndigheden kan endvidere inddrive skyldige beløb efter stk. 1 ved modregning i overskydende skat.”

Midttrafiks rejseregler:

Billettering

Du skal købe eller kunne fremvise en gyldig billet eller et gyldigt kort, når du stiger på bussen, Letbanen eller toget. Det er dit eget ansvar at have købt den rigtige billet. Hvis du opdager, at maskinstemplingen er forkert, skal du straks meddele det til chaufføren.

Billettering i Aarhus bybusser

Der er selvbillettering i Aarhus bybusser. Det vil sige, at du ikke køber din billet ved chaufføren, men at du selv køber billetten via billetautomaterne i bussen.

Du er derfor selv ansvarlig for at have den rigtige billet, at have klippet i Midttrafik app inden påstigning eller have et gyldigt periodekort mv.

Sørg for at have dit kort/betalingsmiddel let tilgængeligt inden påstigning. Ved påstigning i bussen, og før du sætter dig, skal du uden unødigt ophold købe billet eller tjekke ind med rejsekort.

Du skal købe billet eller klippe i Midttrafik app, inden du stiger på bussen.

I Aarhus bybusser er der fri ind- og udstigning af alle døre. Der er skiltning uden på bussen, der viser, hvor billetteringsudstyret befinder sig.

Hvis du konstaterer, at det ikke er muligt at købe billet via billetautomaten, kan det være en periodisk fejl. Køb din billet så snart automaten virker igen.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” [Min søn] har mange tasker og bliver nød til at stille dem fra sig hos nogle venner som er i bussen, der er 2 kontrollører på bussen, som ser dette, og spørger [min søn] om billet, han siger jeg skal lige nå ned og checke ind med mit rejsekort. Men de siger glem det, du har ingen billet. Jeg kan dokumentere at [min søn] altid bruger sit rejsekort, så synes ikke det er rimeligt han skal betale den bøde.”

Indklagede anfører følgende:

” Kontrolafgift xxx blev udstedt til klagerens søn da han ikke checkede ind med sit rejsekort straks han stod på bussen.

I bybusserne i Aarhus er der straks- og selvbillettering. Dette betyder, at det er passageren selv der skal sørge for billettering straks fra rejsens start og dermed være i stand til at forevise gyldig rejsehjemmel til billetkontrolløren når han beder om det. Ligeledes fremgår det af rejsekort rejse-

regler, at rejsekort skal checkes ind ved rejsens begyndelse, og at det er passagerens eget ansvar at være checket korrekt ind.

.....

Midttrafik gør opmærksom på, at klageren i sin første henvendelse skrev, at sønnen gik op i bussen med sine ting og i sin anden henvendelse, at der var mange passagerer med bussen. Dette stemmer ikke overens. Hvordan kan sønnen stige på bussen, og gå op i bussen med sine ting hvis der er mange passagerer?

Klagerens søn kørte med vogn 700, der er en 14,56 meter DAF Solaris Bybus med 3 sæt dobbeltdøre og ved hver dør er der 1 kortlæser til check-ind og 1 kortlæser til check-ud. Bussen kan medtage i alt 115 passagerer fordelt på 42 siddepladser og 73 ståpladser. Loggen fra billetkontrollørernes håndholdte computer viser, at der var 40 passagerer i bussen – og som tidligere oplyst er der kortlæser til check-ind ved hver indstigningsdør.

I forbindelse med behandlingen af kontrolafgiften har Midttrafik via Ankenævnet bedt om at få oplyst hvor klagerens søn stod på bussen.

Klageren har oplyst, at sønnen stod på bussen ved starten af Elstedvej. Stoppestedet ved starten af Elstedvej er stoppestedet Elstedvej/Hedekovvej.

Billetkontrollørerne stod på bussen ved stoppestedet Fortegården kl. 14:20:44 og befandt sig i bussen da klagerens søn stod på bussen ved stoppestedet Elstedvej/Hedekovvej hvor bussen ankom kl. 14:35:51. Billetkontrollørerne påbegyndte deres kontrol da bussen ankom til stoppestedet Elstedvej/Per Kjals Vej kl. 14:36:57. Dette stoppested er det første stoppested efter det stoppested, hvor klagerens søn steg på bussen. Kontrolafgiften er registreret hos Midttrafik kl. 14:38:00.

Det er ikke afgørende hvor langt eller hvor mange stop klagerens søn kørte med bussen, men afgørende om klagerens søn checkede-ind straks han stod på bussen. Klagerens søn checkede ikke ind med sit rejsekort straks han stod på bussen, og i relation til Midttrafiks rejsebestemmelser – og i overensstemmelse med rejsekort rejseregler betragtes dette som en omgåelse af kravet om at kunne forevise gyldig billet til billetkontrolløren. ”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævnensformand